

Lehdistötiedote
Luxemburg, 4. lokakuuta 2021

EU:n metsästrategia: tulokset myönteisiä mutta vaatimattomia

Huolimatta siitä, että metsäpeitteisyys on lisääntynyt EU:ssa viimeisten 30 vuoden aikana, metsien tila on heikkenemässä. Kestävät hoitokäytännöt ovat keskeisiä luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseksi ja ilmastonmuutoksen torjumiseksi metsissä. Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksessa arvioidaan EU:n vuosien 2014–2020 metsästrategiaa ja alan keskeisiä toimintapolitiikkoja. Kertomuksessa todetaan, että Euroopan komissio olisi voinut toteuttaa voimakkaampia toimia EU:n metsien suojelemiseksi aloilla, joilla EU:lla on täysi toimivalta. Esimerkiksi laittoman puunkorjuun torjuntaa voitaisiin vielä tehostaa ja maaseudun kehittämiseen liittyvät metsätaloustoimenpiteet voitaisiin kohdentaa paremmin luonnon monimuotoisuuteen ja ilmastonmuutokseen.

EU:n talousarviosta myönnetään paljon vähemmän rahoitusta metsäalueille kuin maataloudelle, vaikka metsien peittämä maa-ala ja maatalouteen käytetty pinta-ala ovat lähes samansuuruiset. EU:n metsätalouteen myöntämä rahoitus vastaa suuruudeltaan alle yhtä prosenttia YMP:n talousarviosta. Rahoituksella tuetaan ennen kaikkea suojelutoimenpiteitä sekä metsäalueiden istuttamista ja ennalleen palauttamista. EU:n metsätalousrahoituksesta 90 prosenttia kanavoidaan Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahasto) kautta.

”Metsät ovat monikäyttöisiä, sillä ne palvelevat ympäristöön liittyviä, taloudellisia ja sosiaalisia tarkoituksia. Ekologisten rajojen asettaminen esimerkiksi metsien energiakäytölle on kesken”, toteaa kertomuksesta vastaava Euroopan tilintarkastustuomioistuimen jäsen Samo Jereb. ”Metsät voivat toimia tärkeinä hiilinieluinä ja auttaa meitä hillitsemään ilmastonmuutoksen vaikutuksia, kuten metsäpaloja, myrskyjä, kuivuutta ja luonnon monimuotoisuuden vähenemistä. Tämä on kuitenkin mahdollista vain, jos metsät ovat hyvässä kunnossa. Euroopan komission ja jäsenvaltioiden vastuulla on tehostaa toimia metsien sietokyvyn varmistamiseksi.”

Tarkastajat havaitsivat, että EU:n keskeisillä toimintapolitiikoilla on merkitystä luonnon monimuotoisuudelle ja ilmastonmuutokselle EU:n metsissä, mutta niiden vaikutus on vähäinen. Vaikka esimerkiksi EU:n puutavara-asetuksessa kielletään laittomasti korjatun puutavaran ja puutuotteiden kaupan pitäminen EU:ssa, laitonta puunkorjuuta harjoitetaan edelleen. Asetuksen

Lehdistötiedotteessa esitetään Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen keskeiset tiedot. Kertomus löytyy kokonaisuudessaan sivustolta eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

täytäntöönpano jäsenvaltioissa on puutteellista, eivätkä jäsenvaltioiden tai komission tarkastukset useinkaan ole vaikuttavia. Kaukokartoitus (etähavainnointitiedot, kartat ja geomerkityt valokuvat) tarjoaa suuria mahdollisuuksia kustannustehokkaaseen valvontaan laajoilla alueilla, mutta komissio ei käytä sitä johdonmukaisesti.

EU on hyväksynyt useita strategioita, joilla puututaan luonnon vähäiseen monimuotoisuuteen EU:n metsissä ja metsien alhaiseen suojelutasoon. Tarkastajat havaitsivat kuitenkin, että näiden metsäluontotyyppien suojelutoimenpiteiden laadussa on edelleen ongelmia. Vaikka 85 prosenttia suojeltujen luontotyyppien arvioinneista osoittaa, että suojelutaso on huono tai heikko, useimmilla suojelutoimenpiteillä suojelutaso pyritään ennemminkin säilyttämään kuin palauttamaan ennalleen. Tarkastajat havaitsivat joissakin metsittämisshankkeissa monokulttuurialueiden ryppäitä. Eri lajien sekoittaminen olisi parantanut luonnon monimuotoisuutta ja sietokykyä myrskyjä, kuivuutta ja tuholaisia vastaan.

Tarkastajat toteavat, että maaseudun kehittämistoimenpiteillä on vain vähäinen vaikutus metsäluonnon monimuotoisuuteen ja kykyyn sietää ilmastonmuutosta. Syynä on osin se, että metsiin käytetyt menot ovat määrältään vaatimattomia (käytännössä kolme prosenttia maaseudun kehittämisen kokonaismenoista) ja toimenpiteiden suunnittelu puutteellista. Pelkkä metsänhoitosuunnitelma, joka on edellytys maaseuturahaston rahoituksen saamiselle, antaa vain vähäsen varmuuden siitä, että rahoitus suunnataan ympäristön kannalta kestävään toimintaan. EU:n yhteisellä seurantajärjestelmällä ei myöskään mitata metsätaloustoimenpiteiden vaikutuksia luonnon monimuotoisuuteen tai ilmastonmuutokseen.

Taustaa

EU on hyväksynyt kansainvälisiä sopimuksia (YK:n biologista monimuotoisuutta koskeva yleissopimus sekä kestävän kehityksen Agenda 2030 -toimintaohjelma ja sen kestävän kehityksen tavoite 15). Sen on näin ollen pyrittävä saavuttamaan useita tavoitteita, jotka liittyvät suoraan metsäluonnon monimuotoisuuteen. Lisäksi EU:n perussopimuksissa edellytetään, että EU pyrkii Euroopan kestävään kehitykseen. Euroopan metsien tilaa koskevassa vuoden 2020 raportissa kuitenkin todettiin, että Euroopan metsien tila on yleisesti huonontumassa. Muutkin jäsenvaltioiden raportit ja tiedot vahvistavat, että EU:n metsien suojelutaso on heikkenemässä.

Komissio julkisti EU:n uuden metsästrategian heinäkuussa 2021.

Erytiskertomus 21/2021 *Luonnon monimuotoisuutta ja ilmastonmuutosta koskeva EU:n rahoitus EU:n metsille: tulokset myönteisiä mutta vaatimattomia* löytyy Euroopan tilintarkastustuomioistuimen verkkosivustolta (eca.europa.eu).

Lehdistö – yhteydenotot

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen lehdistöpalvelu: press@eca.europa.eu

- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu – matkapuhelin: (+352) 691 553 547
- Vincent Bourgeois: vincent.bourgeois@eca.europa.eu – matkapuhelin: (+352) 691 551 502